Ч. 149 Четвер 7 (19) липня 1894 Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Бажаня женщин.

На з'їзд польских педагогів прибуло також богато женщин Польок з ріжних сторін. Вчера зібрали ся они в сали ратушевій під проводом др. Льва Кульчиньского на нараду, підчас котрої виявило ся, чого женщини бажають.

Пані Буйвідова читала насамперед про університетску осьвіту женщин. Авдиторія, що складала ся майже з самих женщин, вислухала відчиту з великою увагою. П. Буйвідова розповідала про всі дотеперішні стараня женщин о то, щоби в Австриї могли вчити ся на університетах. Результат тих старань тепер такий, що сенат краківского Університету на поданє відповів, що у виімкових випадках, гідних увзгляднення, може позволити женщинам ходити на Університет, яко надзвичайним студенткам, — але за специяльним дозволом Міністерства.

В широкій дискусиї над відчитом промовив проф. Маньковский зі Львова і доказував, длячого суспільність не хоче взагалі допускати женщин до Університетів. Люди думають, що призначенєм женщини єсть бути жерелом і огнищем родинного житя, що небезпечно було би пустити женщин на инший шлях. По думці бесідника, застороги і перешкоди, ставлені сенатом краківского Університету численним петенткам, зовсім справедливі. Треба дати женщинам осьвіту таку, яка їм яко жінкам і матерям потрібна. Одиниці спосібні і енерґічні зможуть і так побороти всі перешкоди та вибити ся на верх. *(Оплєски)*.

П. Барґошевич, студент заграничного університету, спротивив ся тому недопусканю женщин до висших студий. — Знов же директор народної школи у Львові, п. Рибовский думав, що „невіста“ в нашій суспільности має богато важнійших задач і робіт в житю, ніж висші науки. — П. Шлезінґер доказував, що женщина повинна так, як і мужчина, мати рівноправність в житю суспільнім, отже й право до висших студий.

Пані М., знана писателька польска, зазначила, що не лише наука, але й богато инших робіт відриває женщину від домашного огнища, а мимо того родинне житє яке було, таке є. Она знала жінки дуже осьвічені, котрі мимо того сповняли взірцево свої обовязки родинні. Нема, каже, ніякої обави, що зараз всі станутъ учити ся на Університетах, скоро лиш їм позволять.

П. Литиньский поставив формальне внесенє: Конґрес бажає, щоби в будучности допускали польскі женщини до висших студий університетских. — П. Сатке пригадав зібраним висказ Спенсера, що найнизше стоїть женщина у народів воєнних. Ми дали би собі сьвідоцтво, що стоїмо дуже низько, єсли би не хотіли признати женщинам права до висших студий. Атже університетска осьвіта не перешкаджає мужчинам закладати собі гнізда родинні! (Між зібраними веселість).

Пані К. з Варшави звернула увагу на брак лікарів для люду. Женщини могли би стати лікарями для народу. — Пані Щепановска зі Львова думає, що лиш осьвічена женщина може бути товаришкою осьвіченого мужа, щоби єго при домашнім огнищи могла задержати. *(Оплєски)*. Пані Більска казала, що лиш та мати може добре виховувати діти, котра вміє розпізнавати душу дитини, знає ґіґієну і т. п. — Пані С. з Варшави вказала на велику потребу женщин-лікарок, бо богато хорих дівчат, а навіть молодих жінок, що повинні лічити ся, не лічать ся з сорома перед лікарями-мужчинами.

Др. Маньковский зазначив, що не треба мішати загальної осьвіти женщин, котрої їм потрібно, з науковою осьвітою в певних відділах науки, котра вже є званєм житя.

По довшій нараді конґрес ухвалив більшостию голосів резолюцию п. Буйвідової: „Конґрес польских педагогів вважає потрібним допущенє женщин до польских Університетів в характері звичайних студенток“. За внесенєм голосували всі зібрані женщини, — педагоги переважно здержали ся від голосованя.

Відтак п. Антонина Махчиньска мала відчит о потребі висшого закладу наукового для женщин в Галичині. Мав би то бути немов женьский лїцей, котрий складав би ся з пяти літ науки і приготовляв би до іспитів зрілости та до научної праці в Університеті. П. М. поставила програму наукову лїцею і внесенє: вибрати комісию, котра уложила би плян такої школи і обдумала способи до одержаня такого закладу силою краєвого закона на найблизшій сесиї соймовій.

П. Маньковский узнав потребу такого закладу, але думав, що орґанізация єго на спосіб мужеских (хоч з обмеженями потрібними з огляду на женщин) непотрібна, так само непотрібні і сьвідоцтва зрілости. — Спротивила ся тому пані Недзялковска. В краю, каже, вже є висший женьский заклад науковий (музей Баранецкого в Кракові), але що він не зорґанізований на лад публучних ґімназий, тому й не відповідає бажаням женщин. — Пані К. ска-

---

26)

Матій Сандорф.

(Повість Юлия Верна).

(Дальше).

Ґружівский порт єсть один із найбільших вздовж цілого побережа і можна в нїм побачити множество суден всіляких народностий. Доктор, вийшовши з міста, пустив ся берегом понад затоку Омбра Фіюмера, що тягне ся двайцять миль далеко аж до устя малої ріки Омбри, котрої русло єсть досить глубоке, щоби по ній навіть судна, що ідуть глубоко у воді, могли доплпвати майже під гори, звані Властиця. Около девятої години вернув він знову на греблю і був при тім, як приїхав великий пароход пакетовий Льойда, що їздив до Індиї; він казав повести ся на яхт, зайшов до своєї комнати, де сьвітили ся дві лямпи, і перебув там аж до рана.

То був такий єго звичай, а капітан „Саварени“ — чоловік за трийцяти літ, іменем Нарзос — мав приказ не перешкаджати докторови ніколи підчас сих годин єго самотної праці.

Та й офіцири і вся залога корабля не знали більше, як другі люди, хто єсть той доктор. А всеж-таки були они єму віддані душею і тілом. Доктор Антекірт не стерпів би був хоч би й найменшого розладу на корабли, але за то був він добрий для всіх, старав ся о всіх, робив дарунки і не жалував гроший. Ледви чи був би знайшов ся який моряк, котрий би був не хотів, щоби єго імя було записане в книжці службовій „Саварени“. Ніколи не потреба було давати якоїсь нагани, ніколи визначувати якусь кару або когось відправляти зі служби. Залога сего яхту то була одна велика родина.

Коли доктор вернув на корабель, пороблено всі приготовленя на ніч. Позасьвічувано ліхтарні на переді і по заду корабля, розставлено варту і все замовкло.

Доктор Антекірт сїв собі на софці, що стояла в однім куті комнати. На столі лежало кілька ґазет, котрі купив єму слуга в Ґружу. Доктор перечитав їх бігцем; поминав великі статиї, бо волів читати новинки, вісти о кораблях та відомости з товариского житя висших кругів. Аж взяла єго дрімота. Около одинайцятої години він розібрав ся без помочи слуги і положив ся спати, але якось довго не міг заснути.

Коли-б так хтось міг був вглянути в єго душу і знати, що він собі думав, то був би може здивував ся, які гадки ходили єму по голові:

— Хто би то міг бути той молодий мужчина, що кланяв ся Сілясеви Торонталеви на греблі в Ґружу?

На другий день рано около осьмої години вийшов доктор Антекірт на палубу. Здавало ся, що день буде красний. Сонце осьвічало вже вершки гір, що виднїли ся в глубині заливу. Тінь в порті почала щезати і ніби десь втікала по филях. „Саварена“ красувала ся тепер в повнім сьвітлї сонця.

Капітан Нарзос приступив до доктора, щоби вислухати єго приказів, які він видав єму кількома словами, привитавшись з ним сердечно.

Пізнійше відплила лодка з чотирома людьми і причалила до берега, щоби забрати звідтам корабель Поента Пескаде і Капа Матіфу, котрі після умови мали там прийти під ту пору.

Був то важний, торжественний день в житю сих кочуючих, чесних молодців, котрих судьба кинула так далеко від їх рідного краю, від Провансиї, за котрою они тужили.

Оба чекали вже на березі. Скинули з себе свою акробатску ношу а перебрали ся в иншу, що правда, вже переношену, але чистеньку одїж. Не могли так само як і вчера надивувати ся тому яхтови. Кап Матіфу і Поент Пескаде не лиш що повечеряли сночи, але вже й поснїдали нині. Допустили ся страшенної розтрати, котра поясняє ся тим, що они мали вчера аж сорок і два риньских доходу. Але не важили ся розпустити всїх гроший. Поент Пескаде був розважний і оглядний; мали жити за що бодай десять днів.

— А то все твоя в тім заслуга, Капе Матіфу!

— Бодай так, Пескаде!

зала, що коли ухвалено попередну резолюцию (що до унїверситету), то і ту резолюцию п. Махчиньскої треба ухвалити.

Посол Олекс. Барвіньский яко гість на конґресї промовив по руски і пригадав, що першу думку заложеня женьскої ґімназиї виповів в Соймі посол Окуневский. Женьска ґімназия утраквістична (польско-руска) причинила би ся дуже до того, що оба народи в краю пізнали би себе лучше, а через те й незгода не була би така ярка. — З тою, на нашу думку справедливою заміткою не згодив ся проф. Солеский, котрий сказав, що оба народи не потребують себе більше знати, як знають ся, а то з причини численних звязий поміж собою.

П. Маньковский був за ухвалою в засадї, що конґрес уважає потрібним заложенє висшого наукового закладу для женщин, не входячи в подробицї і подїли. При тій точцї промавляли пп. Барвіньский, Бонковска, Вармский, Щепановска і Махчиньска. Вкінци ухвалено майже одноголосно: „Конґрес узнає потребу заложеня висшого закладу наук. для женщин в Галичинї. Окрема комісия має заняти ся обдуманєм способів до виконаня сеї ухвали. Комісию ту має вибрати комітет, що уряджує конґрес“.

На тім та цїкава і поучаюча нарада скінчила ся. Ми подали хід її і змісти промов для розваги тих, що сею важною справою занимають ся.

Перегляд полїтичний.

В Пшібрамі вибирали сими днями посла і вибрали молодоческого кандидата Кеніґа, котрий на 344 голосуючих одержав 240 голосів. Кандидат Старочехів Черни, бувший бурмістр Праги, провалив ся. Се можна було передвидїти, хоч з другої сторони побіда Молодочехів не звільнила сего сторонництва від журби о будучність. Саме відбувають ся в Празї збори молодоческих послів до Сойму і Ради державної, котрі вправдї займають ся проґрамою роботи на найблизшу будучність, але по правдї хотять загладити прикрі наслїдки внутрішного непорозуміня. Єли повірити словам оголошеним в Agence slave, котрий мав висказати один з уміркованих молодоческих послів, то небавом має утворитись цїлком нове уґруповане сторонництва. Іменно має оно роздїлитись на радикальних, до котрих приступлять поступові, і на уміркованих, котрі зіткнуть ся з Старочехами. Та послїдна фракция має бути „коаліциєю всїх розважних полїтичних елементів і може розвинути дїяльність о много користнїйшу, нїж зовсїм неплідне радикальне сторонництво“.

Французский парлямент радить тепер над законом против анархістів. Вчера зачала ся нарада, а потягне кілька днів. Ґалерії парляменту були підчас наради повні людий; входів стерегла полїция. Перший виступив против проєкту Боассерен. Проєкт закона, каже, небезпечний. Правительство видає на полїцию 26 міл. франків, то повинно вистарчити. Щоби скинути з себе відповідь за убийство Карнота, которого нїхто не стеріг, правительство бажає нових законів, що доведуть до самоволї і грозять свободї праси. Надїє ся, що проєкт відкинуть. — Ремель вважає також закон непотрібним, але полїция і суди мусять скорше звивати ся. — Велике враженє зробила бесїда Бріссона, котрий назвав проєкт против анархістів нонсенсом. Не дивує ся, що нїхто не записав ся за проєктом. Бо чи народови грозить яка небезпечність? Убійства, огнї? Такий закон може лише пострах ширити. Донос і брехня вистарчить до обжалованя по принятю проєкту, котрий єсть реакцийною манїфестациєю. Поправте, він каже, полїцию і памятайте, що демократиї можна служити лише свободами. — Справоздавець Ляссер відповів на се, що реакциї нїхто не мав на думцї, закон вимірений не против свободи всїх, лише против свободи злочину. Іде о знищенє пропаґанди анархістичної, а не лиш о анархістів.

Новинки.

Львів дня 18 липня.

— **Презенту** на Погорилївку буковиньского деканата одержав о. Мих. Добровольский з Воскресенець.

— **Іспит зрілости** в бережаньскій ґімназиї зложили: Ос. Барановский, Фр. Барта, Г. Берман, А. Гільбріхт, Ост. Ясиньский, Й. Йонас, Юліян Козловский, Степан Кушнїр, Іван Лїщиньский, Давид Ліхтґарн, Осип Лїлїєнталь, Вол. Мединьский (з відзн.), Казим. Милиньский, Богдан Монцібович (з відзн.), Жиґмонт Наґай, Арон Остерзецер, Мариян Пюрецкий (з відзн.), Венедикт Пневский, Остап Романовский, Андрій Стрільчик, Микола Щуровский, Остап Весоловский (з відзн.) і Вінк. Заячковский. Два одержали поправку, трьох репробовано на рік, один відступив від іспиту.

— **В перемискій семинариї учительскій** женьскій зложили іспит зрілости з відзначенєм: Ядвига Добіцка, Мария Екерт, Евгенія Ґольц, Франциншка Ґутти, Аделя Юст, Спрінце Кляйнберґ, Бронислава Кошицка, Анна Квак, Дебора Розінер, Ядвига Шаловска, Цецилія Щиглівна, Ірена Шехович, Олена Таньчук, Софія Теппер, Софія Унсін, Мария Вайріх, Михайлина Висневска, Ванда Віттек, Олена Войнаровска і Олена Заячковска. З добрим успіхом зложили іспит: Анеля Бачиньска, Анеля Футим, Северина Яролим, Софія Косовска, Мария Красницка, Вібіяна Кінель, Олена Олеховска, Мария Пешковска, Юлія Шмід, Олена Скалицка, Казимира Сквіриньска і Софія Сваричевска. З екстернїсток зложили іспит три монахинї: Гертруда Лїщиньска, Мехтильда Беднарска і Мария Гоцківна; дальше Іванна Василевска, Каз. Лїсна, Текля Гелленбранд, Мария Свидзицка, Мария Дадак, Іванна Скоробогата.

— **Зїзд польских лїтератів і денникарів** відбуває ся нинї 18, 19 отворенє зїзду і звиджуванє вистави; вечером збори товариску; 20 липня (наради секций); 21-ого засїданє всїх секций разом, вечером гостина в палатї кн. Адама Сапіги; дня 22-ого богослуженє, пращанє і бенкет.

— **Тарас Шевченко з бандурою над Днїпром**, фототип з образу Костя Трутовского, появив ся недавно з заведеня Анґерера у Відни коштом наукового товариства імени Шевченка. Рисунок прегарний а викінчене фототипа знамените. На надбережній скели сидить задуманий поет і держить бандуру. З місця, де находить ся Тарас, розлягає ся пречудний вид на Днїпро, доохрестні села, луги й поля. Єсть се безперечно одна з найгарнїйших картин, на котрій зображений наш Тарас, то й товариство ім. Шевченка добре прислужило ся нашій публицї подаючи їй нагоду набувати відбитку сего цїнного твору для прикраси хат. Оріґінал картини находить ся в посїданю п. Батрухина (Россиянина в Москві. — Цїна фототипа 25 кр. а набути єго можна в товаристві ім. Шевченка у Львові при ул. Академічній ч. 8. і на виставі в павільонї руских товариств.

— **Зливи з бурею і градом** навістили послїдними днями много місцевостий в Галичинї. І так доносять від Залїщик, що дня 13 липня лютила ся буря в тамошнім повітї і знищила засїви в Хмелевій, Дорогичівцї, Садках, Кошилівцях і Цапівцях. Нарід в розпуцї. Озимини в тих охрестностях не дописали; жито і пшеницю в великій части попереорувано і засїяно, кукурузою або гречкою, а град знищив і ті засїви. З Горожанки, в підгаєцкім повітї, доносять, що дня 13 липня між 1-ою і 2-ою годиною в полудне надійшла хмара з заходу з бурею і градом, величины голубиних яєць. Туча тревала 15 мінут і вивернула множество будинків, поломила дерева в садах і огородах та знищила збіже в поли, як да-

---

— А вже-ж нїчия, лиш твоя, бо ти великий чоловік!

— Добре, добре, нехай і так буде! — відповів велит.

Лодка з корабля „Саварени“ причалила до берега. Керманич підняв ся, приложив руку до шапки і сказав, що стоїть до розпорядимости „панів“.

— Панів? — відозвав ся Поент Пескаде. — Яких панів?

— Та до вашої розпорядимости. Доктор Антекірт чекає на вас, панове, на корабли.

— Добре. Отже ми тепер вже „панове“ — сказав Поент Пескаде.

Кап Матіфу витріщив ще більше очи і заклопотаний крутив капелюхом в руцї.

— Будьте-ж ласкаві, панове, сїдайте до лодки! — сказав керманич.

— Ідемо вже, ідемо! — відповів Поент Пескаде, махнувши рукою, як справдїшний вже пан.

За хвильку сидїли вже оба на чорній дерзї з червоними берегами, котру розстелено на лавочцї, а керманич сїв собі поза ними.

Під вагою велита пішла була лодка глубоко у воду, так, що виставала може лиш на чотири або пять цалів понад воду; треба було задоймити й кінцї дерги, щоби не замочили ся. Керманич дав свиставкою знак до відїзду, а чотири весла стали рівночасно гребсти воду. Лодка стрілою посунулась до „Саварени“.

Обом бідакам зробило ся якось маркотно, аж нїби чогось стало їм лячно. Двом акробатам віддають таку честь! Кап Матіфу навіть не важив ся рушитись. Поент Пескаде мимо того, що аж не знав, що з ним дїє ся, не міг таки здержатись від сьміху, котрий проявив ся був на єго інтелїґентнім лици. Лодка обїхала корабель з заду і причалила до него з боку, з почетної сторони. Оба приятелї вилїзли відтак на корабель по драбинцї із шнурів, котрої щеблї аж уґинали ся під Капом Матіфу. Їх завели зараз перед доктора Антекірта, що сидїв на позаднїй палубі.

По дружнім привитаню і по деяких церемониях посїдали собі наконець Кап Матіфу і Поент Пескаде на стільцї. Доктор споглядав на них через хвилю мовчки. Єго холодний погляд і красне лице зробили на них враженє. А хоч на єго лици не видко було усьміху, то річ певна, що він в души усьміхав ся.

— Мої приятелї, — відозвав ся він по довшій хвили — ви вибавили мене і цїлу мою залогу вчера від великого нещастя. Я хотів вам за то нинї ще раз зложити подяку і длятого запросив вас до себе.

— Пане доктор, — відповів Поент Пескаде, що став вже був знову трохи сьмілившій — ви дуже ласкаві. Нема за що дякувати. Мій товариш зробив лиш то, що на єго місци зробив би кождий иньший, коби лиш мав таку силу, як він. Або що, може не правда, Капе Матіфу?

Велит кивнув на то головою, нїби на знак що й він такої самої думки.

— Може бути — сказав на то доктор — але не у кождого така сила, як у него; ваш товариш міг був наложити своїм житєм і длятого я винен єму подяку.

— Та бо, пане доктор, ви засоромлюєте мого товариша — відповів Поент Пескаде — він вже аж почервонів ся; у него богато крови, а то для него небезпечно, коли єму кров вдарить до голови....

— Ну, добре, мої приятелї, я вже виджу, що ви не любите компліментів, отже й не буду їх вам говорити. Але що кожда прислуга....

— Пане доктор, вибачте, що вам перебиваю, але я тої гадки, що кожде добре дїло має вже само в собі заплату; так бодай стоїть в тих книжках, що то пишуть про моральність. Ми вже маємо достаточну заплату.

— Вже маєте? А яку? — спитав доктор, побоюючись, чи може вже хтось єго часом не випередив.

— А вже-ж, що маємо. По вчерашній надзвичайній пробі сили нашого Геркулеса, хотїла публика видїти ще й другі єго артистичні здібности. До нашої буди зійшло ся множество людий. Кап Матіфу кинув кількох дужих ґірняків та найсильнїйших двигарів з Ґружа в пісок і ми мали тому величезний заробок.

— Аж величезний?

— А так.... В цїлій нашій обїздцї акробатичній ми ще такого не мали.

— Ну, прецї, кількож було того величезного зарібку?

— Сорок і два риньских!

леко око засягне. — З Кривча над Сяном пишуть: Дня 15 липня около 7. години вечером упав тут і в охрестности серед зливи і громів град, котрого кусники важили подекуди по 17 ґрамів. На щастє падав рідко і з грубим дощем. Чи порobив які шкоди в поли, поки-що не звістно. — З Будзанова звіщають, що дня 13 липня лютила ся в тамошній охрестности страшна градова туча. Перед другою годиною з полудня покрили градові хмари цілий небозвід і вскорі густий град величини волоского оріха покрив землю майже на два дециметри грубо. За пять хвиль все було знищене. Всї збіжа і окопові ростини знищені цілковито, дерева повивертані, галузє поломане. Буря не пощадила навіть будинків. Всї вікна повибивані. Шкоди так величаньскі, що поки-що не дадуть ся навіть обчислити.

— **Катастрофа на мори.** Дня 27 червня по півночи российский корабель „Владимір" в дорозї до Одесси близько Тархантука зіткнув ся з італїйским кораблем „Колюмбія", причім Владимір разом з 44 людьми потонув. До сего нещастя дійшло так, що не вспів один корабель другого оминути. „Колюмбія" запорола носом в саму середину „Владиміра" і розбила его. Сьвітло електричне на „Владимірі" зараз згасло; тимчасом „Колюмбія" відплила на версту далеко і спершу не хотїла прийти в поміч пасажирам российского корабля, а при катастрофі кількох российских корабельників перескочило на „Колюмбію", щоби знати, що се за корабель. Люди кинули ся в море і до двох човен, бо прочі „Колюмбія" розбила. Над'їхав третій корабель „Сінеус" і поміг нещасним разом з „Колюмбією". З потопаючого корабля виратовано звиш сто осіб. Декотрих трупів зловлено на водї; між ними була ґрафиня де Бальш, інжинер Павло Гроньский, котрий мав при собі зашиті в мішку цїнні папери і 3700 рублїв грішми. Згинула також родина богатого грузина Тумаєва, що їхав з жінкою, двома дочками і сином. Лиш син і одна дочка виратували ся. Сам корабель пішов на дно моря. З людий декотрі виратували ся з води при помочи охоронних поясів, що надувають ся як міхурі.

Вистава краєва.

(Палата штуки і мавзолей Матейка).

(Конець).

Ми не беремось описувати навіть найголовнїйших образів, в пересьвідченю, що і найкрасший опис не дасть читачеви доброго поняття про вигляд образу і враженє, яке він робить. Як би була спроможність, подати з образів малі відбитки, тоді і можна би до них додати поясненя з котрих читач міг би дечого навчити ся, а так говорити тому, хто образу не бачив, про те, що він показує і як, річ мало госенна. Виходить з того справдї дивний висновок, що що на виставі найкрасше, що підносить духа і промавляє до серця, то — як кожде висше чувство — не дасть ся людскою мовою добре виповісти; то треба бачити на власні очи тай розуміти ся на тім.

Образи Матейка в Галичинї більше знані; що найменче кождий цікавий чоловік, коли хотїв, мав богато разів нагоду придивити ся їм і подивляти. На поміщенє тих образів вибудовали на виставі окремий павільон, будинок великий, подїлений на дві частини. На знані величезні образи Матейка потрібний був і великий будинок. У нїм можна бачити величаву „Унїю люблиньску", „Рейтана" і „Обіти Яна Казимира". Один з тих образів (Рейтан) походить, як звістно, з доби розцьвіту краківского ґенія і показує сумну хвилю упадку духа у польского народу — а образ „Обіти Яна Казимира" то ще образ недокінчений, послїдний твір его.

Побіч „Унії" містять ся потрети: Осипа Шуйского і Зибликевича, ґрафа Станїслава Тарновского і ґрафа Альфреда Потоцкого. На тій самій стінї есть і власний портрет Матейка з остатної доби творчости. Під потретом скринка зі шклом, а в ній палєта покійника з засохлими фарбами, кисти, вкінци берло з дипльомом, подане Матейкови, коли скінчив „Битву під Ґрунвальдом".

На бічних стїнах, на однїй висить „Ґрунвальд" і „Костюшко під Рацлавицями", а на другій „Голд пруский" і „Дївиця орлеаньска". Се чотири найбільші образи Матейка.

На четвертій стїнї поміщені менші образи: Оголошене конституциї третього мая, Гуманїсти, Історія цивілїзациї в Польщі (12 образів) і богато начерків та портретів. Декотрі давні образи, як „Жигмонт і Варвара", „Смерть Премислава" задержали таку сьвіжість красок, як би що лиш вийшли з робітнї артиста. На тій же стїнї находить ся задуманий „Станьчик" і „Вінчанє Казимира Ягайлонця з Гальшкою австрийскою" (властність Архикняжни Марії Валерії). Єсть також Болеслав Хоробрий, ударяючий мечем в золоту браму Київа, єсть Битва під Варною і и. Решту місця заповняють олїйні начерки: Коперник, Замойский під Бичиною, Жигмонт Старий прислухує ся дзвонам і и.

Переходимо до менчої салї. Одна стїна заміщена девятьма портретами родини Матейка (портрети его дїтий знамениті), на другій стїнї самі релїґійні композиции — есть їх також девять. З них найгарнїйші „Сьв. Кінґа" і „Сьв. Леонард".

Дальше видко подоби Собіского, Івана Кохановского, ріжні портрети, олїйні начерки до великих образів, перші рисунки Матейка, почавши від шкільних лїт. Понад тим всїм повішені характеристичні акварельові шкіци до поліхромії костела Марияцкого в Кракові — а під стїнами скринки, в котрих за склом видко богато рисунків і шкіців славного маляря.

Таким чином хто хоче пізнати працї Матейка, про котрі стілько чував і читав, той може їх побачити на виставі. Львівский і краківский комітет історичної вистави малярства зібрав около 300 праць Матейка з ріжної доби его творчости і виставив в однім павільонї. Не лише краєві институциї і музеї, що мають образи славного покійника, але і заграничні прислали радо его працї до мавзолею. Н. пр. музей цїсарский прислав: Рейтана, музей народний в Пештї: Битву під Варною, Академія наук в Загребі: Смерть Премислава.

Проф. Мариян Соколовский написав катальоґ Матейківскої вистави; також вийшов катальоґ вистави в палатї штук. Вступ до палати штук і мавзолею поштує разом 30 кр.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 18 липня. Славний бувший професор анатомії на віденьскім Унїверситетї др. Гиртль помер у Берхтольсдорфі. Ще за житя дав він пів міліона зр. на заклад сиріт в Медлїнґу, тепер же в завіщаню записав єму ще 300.000 зр., а кромі того записав значні суми і на инші добродїйні заклади.

Лондон 18 липня. Біль Сельсберіого против чужоземцїв ухвалила палата висша 89 голосами против 37.

Білгород 18 липня. Шість гайдуків засуджених на смерть за убійство, замордували дозорника вязницї в Позаревачу, а самі утекли

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3·00	10·40	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3·20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6·51	—	10·51	3·51	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3·08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10·16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзницдержавних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматі кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна тамже засягнути інформациї що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

— Не може бути!... Я того не знав — відповів доктор Антекірт, посьміхуючись не в злім наміреню. Коби я був сподївав ся, що ви дасьте представленє, то я був би дуже радо також пішов подивити ся. А всеж-таки позволите, що я вам заплачу за своє місце.

— Нинї вечером, пане доктор, нинї вечером, коли схочете зробити нам честь і подивити ся на наші штуки.

Кап Матіфу склонив ся чемно і лиш рушав плечима, котрі — як казав Поент Пескаде, розповідаючи, що то буде можна вечером у них побачити — ще нїколи не доторкнули ся землї.

Доктор Антекірт зміркував, що годі буде наклонити акробатів, щоби они приняли від него яку заплату грішми. Постановив отже поступати инакше. Але вже й уложив собі був плян ще таки вчерашного дня. Ще того самого вечера розпитував ся він про акробатів і довідав ся, що то люди честні, на котрих можна спустити ся.

— Як ви називаєте ся? — спитав він.

— Я лиш знаю, що мене звуть Поентом Пескаде — пане доктор.

— А вам як на імя?

— Матіфу.

— Кап Матіфу — додав Поент Пескаде, він вимовив з неаби якою гордостию повне імя, що на всїх аренах полудневої Франциї мало добру славу.

— Прецї то лиш прибрані імена! — запримітив доктор Антекірт.

— Не маємо инших — відповів Поент Пескаде, а коли може й були якісь инші, то они нам десь погубили ся по дорозї з подертих кишень.

— А.... ваші родичі?

— Родичі, пане доктор? Ми такого достатку собі не позваляємо. Колись, коли розбогатїємо, то може і знайдуть ся які, що схотять взяти по нас спадщину.

Але ви Французи? З котрих сторін?

— З Провансиї — відповів Поент Пескаде гордо — отже ми подвійні Французи.

— Ви, Поенте Пескаде, як видко завсїгди веселі!

— Моє зване того вимагає. Погадайте собі, пане доктор, такого весельчака, що стояв би на сценї та пустив уха по собі. За одну годину посипалось би єму більше яблок в голову, як би він міг через цїле своє житє з'їсти. Я завсїгди веселий, бо так мусить бути.

— А Кап Матіфу?

— О, Кап Матіфу поважний, статочний, більше сам в собі — сказав Поент Пескаде — і став приплескувати свого товариша, як того коня, котрого хотїв би попестити. Він при своїй роботї мусить бути поважний. Коли хтось підкидує пятьдесяти фунтами як пилкою, то мусить бути дуже поважний. Коли хто боре ся, то боре ся завсїгди.... навіть з нуждою. А она таки не кинула ще ним до землї.

(Дальше буде.)

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

Загальна Вистава краєва.

Бльоки і карти вступу поодинокі

по цїнї бльоковій,

Катальоґи, Провідники

Льоси по 1 злр.

ВСІ ЧАСОПИСИ ЕВРОПЕЙСКІ

Бюро дневників і оголошень Л. ПЛЬОНА

улиця Кароля Людвика ч. 9 65

Кіоск на Виставі побіч брами головної.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах ориґінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої і „Przegląd-y“

може лише се бюро анонси ймпрати.

Стация зелїзницї
Мушина-Криниця
з Кракова 8 год.
зі Львова 12 „
з Будапешту 12 „

Ц. к. ЗАВЕДЕНЄ ЗДРОЄВЕ
Криниця (в Галичинї)

Найзасібнїйша щава зелїзиста.

В місци:
почта *три рази денно,*
телеґраф, аптика.

Положенє гірске в Карпатах 590 метрів над пов. моря. Від стациї зелїзничої година дороги битої, добре утриманої.

Средства лїчницї: клїмат підальпейский, купелї зелїзисті, засібні в вільний квас вуглевий, огрівані методою Шварца (в р. 1893 видано їх 36.000).

Купелї боровінові, парою огрівані (в р. 1893 видано їх 13 500)

Купелї ґазові: з чистого квасу вуглевого.

Ц. к. заведенє гидропатичне: під проводом специялїста Дра Г. Еберса (в р. 1893 видано 32.000 процедур гидропатичних).

Питє від мінеральних місцевих і заграничних, **Жентиця, кефір, ґімнастика лїчнича.**

Лікар здроєвий Др Л. Копфф цїлий сезон стало ординуючий. Надто 12 лїкарів вільно практикуючих.

Проходи. Дужий великий парк смерековий знаменито удержуваний. Близші і дальші прогулки в чудові Карпати.

Помешканя. Більше як 1500 покоїв з комфортом умебльованих, з комплетною постелею, услугою, дзвінками електричними, печами і т. д.

Костел католицкий і церков. Величавий **дім здроєвий,** кілька реставраций, кілька пансіонатів приватних, молочарні, цукорнї.

Музика здроєва під проводом А. Вроньского від **21 мая**. Сталий **театр,** концерта

Фреквенция в р. 1893 4600 осіб.

Сезон від 15 мая до 30 вересня.

В Маю, Червню і Вересню цїни купелей, помешкань і страв в головній реставрациї знижені.

Розсилка води мінеральної від Цьвітня до Падолиста, склади у всїх більших містах в краю і за границею.

В місяци липни и серпни убогим жадні пільги, як увільненє від такс здроєвих і т. п. удїлені не будуть.

На жадане удїляє обяснень 54

Ц. к. Заряд здроєвий в Криницї.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручає

найновійше патентоване начинє кухонне з вні ґальванїчно нїкльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалїєю.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардиньска і у всїх більших торговлях зелїза.

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплетні уряджeня купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.